

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060106

DOM
2013-11-13
Stockholm

Mål nr
M 3238-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-03-14 i mål nr M 2391-12, se bilaga

KLAGANDE

A S

Ombud: D S

MOTPARTER

1. T J

2. Länsstyrelsen i Kalmar län
391 86 Kalmar

SAKEN

Tillsyn avseende våtmark på fastigheten X i Nybro kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen undanröjer Länsstyrelsens i Kalmar län beslut 2012-06-04, dnr 535-2212-12, samt mark- och miljödomstolens dom och återförvisar målet till länsstyrelsen för vidare handläggning.

2. Mark- och miljööverdomstolen avslår A Ss yrkande om syn.

3. Mark- och miljööverdomstolen avslår A Ss yrkande att Mark- och miljööverdomstolen ska förordna en sakkunnig.

4. Mark- och miljööverdomstolen avslår T Js yrkande om ersättning för rättegångskostnader.

Dok.Id 1104182

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

A S har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska förelägga **T J** att återställa vattennivåerna till ursprunglig vattennivå.

T J har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom och yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Länsstyrelsen i Kalmar län (länsstyrelsen) har motsatt sig ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

A S har till stöd för sin talan uppgett i huvudsak följande. Våtmarken/dammen har anlagts utan tillstånd. Innan **T J** påbörjade anläggandet hölls samråd, varvid underlag lämnades in i form av en handritad karta. Av kartan framgår inte på vilka nivåer våtmarken ska anläggas även om det anges att ”vattenytan +-0-regleras”. Våtmarken har emellertid medfört ändrad vattennivå i de markavvattningsdiken som avleder vatten från hans åkrar, vilket har orsakat att avvattningen inte fungerar som den ska. Marken har försumpats och blivit svårödlad. Det stämmer inte att avvattningen försvaras av orensade diken. Om det inte vore för att utloppet har grävts igen och det rör som ska leda ut vattnet har placerats för högt skulle vattnet utan problem kunna rinna av. Dikena har dessutom numera rensats. Bevisbördan för att visa vilken vattennivå som ursprungligen förelåg åvilar verksamhetsutövaren, dvs. **T J**.

A S har åberopat skriftlig bevisning. Han har också yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska hålla syn på fastigheten **XX** samt förordna **G J** som sakkunnig i målet.

T J har till stöd för sin inställning i huvudsak anfört följande. Våtmarken har anlagts efter gällande förutsättningar med hjälp av en professionell entreprenör. I vart fall innan **A S** grävde på platsen låg inloppet till våtmarken i samma nivå som diket botten. Eftersom varken enskilda eller allmänna intressen skulle komma att skadas

behövdes inget tillstånd till anläggningen. Den har inspekterats vid två tillfällen efter färdigställandet utan att några synpunkter framställts av länsstyrelsen. Ungefär samtidigt som våtmarken anlades lade A S själv igen ett dike på sin mark, vilket kan ha påverkat förutsättningarna för avrinningen. Även före våtmarkens tillkomst fanns problem med fukt. Det måste åligga A S att bevisa sambandet mellan våtmarken och fuktproblemet. Uppgifterna som framkommit vid de mätningar som utan tillåtelse har utförts på hans fastighet har ytterst lågt bevisvärde och övriga inlagor innehåller inget av relevans. Det vore orimligt att efter åtta år ändra på tillståndet. Som fastighetsägare måste han kunna känna sig trygg med de beslut som länsstyrelsen tidigare har fattat i ärendet.

Länsstyrelsen har hänvisat till vad som tidigare anförts i målet.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att balken samt de föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av den ska följas.

Av utredningen i målet framgår att T J den 26 september 2003 inkommit till länsstyrelsen med en anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Anmälan avsåg anläggande av en våtmark på fastigheten X i Nybro kommun. Enligt anmälan skulle bl.a. våtmarkens vattennivå +-0-regleras med nivåplåtar. I länsstyrelsens samrådsyttrande den 15 oktober 2003 upplystes om att det är verksamhetsutövarens sak att bedöma om risk för skada finns och i så fall ansöka om tillstånd.

Mark- och miljööverdomstolens bedömning

Av länsstyrelsens beslut framgår att länsstyrelsen har besökt de berörda fastigheterna. Vid besöket konstaterades att våtmarkens vattennivå ligger ca en decimeter över dikets botten och att dikena var dåligt rensade och delvis igenväxta. Länsstyrelsen har funnit att den lilla nivåskillnaden mellan våtmarkens vattennivå och dikets botten kan vara en

bidragande orsak till att vattenavrinningen bromsas men att det är sannolikt att den främsta orsaken är att diken är dåligt rensade och underhållna.

Av den karta som lämnades in vid samrådet framgår att våtmarkens vattennivå ska +-0-regleras. Mark- och miljööverdomstolen finner att den dikesprofil (ritning nr B:1) m.m. som A S har åberopat talar för att våtmarken och särskilt utloppsledningen kan ha anlagts på ett sådant sätt att dämning sker i uppströms liggande diken och rörledningar. För att närmare utreda våtmarkens eventuella påverkan på de ursprungliga vattennivåerna och möjligheten att avvattna uppströms liggande marker behöver ytterligare utredning ske. Det bör i första hand ankomma på tillsynsmyndigheten, dvs. länsstyrelsen, att utreda saken vidare och därefter på nytt ta ställning till om några åtgärder behöver vidtas. Mark- och miljödomstolens dom och länsstyrelsens beslut ska därför undanröjas och målet ska återförvisas till länsstyrelsen för vidare handläggning.

Syn m.m.

Mot bakgrund av utgången i målet finner Mark- och miljööverdomstolen att syn inte behövs och att det saknas skäl att förordna en sakkunnig. A Ss yrkanden om detta ska därför avslås.

T J har yrkat ersättning för rättegångskostnader. Domstolen kan normalt inte förpliktiga en part att ersätta den andra parten dennes rättegångskostnader i den här typen av mål, se 5 kap. 1 § lag (2010:921) om mark- och miljödomstolar och 32 § lag (1996:242) om domstolsärenden. Yrkandet ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark och Mikael Hagelroth, tekniska rådet Bengt Jonsson och tf. hovrättsassessorn Erika Enlund, referent. Föredragande har varit Lina Österberg.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-03-14
meddelad i
Växjö

Mål nr M 2391-12

KLAGANDE

A S

MOTPART

Länsstyrelsen i Kalmar län
391 86 Kalmar

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Kalmar läns beslut den 4 juni 2012 i ärende nr 535-2212-12, se bilaga 1

SAKEN

Klagomål om våtmark på fastigheten X, Nybro kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 231990

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: MMD.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-12:00 13:00-16:30

BAKGRUND

Länsstyrelsen inledde efter klagomål från A S ett tillsynsärende rörande huruvida en våtmark på fastigheten X orsakade försurning av två åkrar tillhörande A S. Länsstyrelsen fann att den påverkan som A S gjorde gällande var hänförlig till dåligt underhållna diken och avslutade ärendet utan åtgärd. A S har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

A S får anses yrka att mark- och miljödomstolen ska upphäva länsstyrelsens beslut och fastställa att T J ska återställa vattennivån till ursprunglig nivå. Som skäl för yrkandet anför han följande. I samrådsyttrande daterat den 15 oktober 2003 (525-12056-03) står det att nivån ska regleras med nivåplåtar men några sådana finns inte. Vidare står det att T Jn ska skicka in en ansökan om omgrävning och fördjupning av dikena. Någon ansökan har han inte sett. Idag har fastigheterna XX, Y, YY och Z problem med bakvatten i infiltrationen vid högvatten. Störst är problemen på hans fastighet XX där växtligheten påverkats mycket negativt.

A S har fört till målet ett antal fotografier och en ritning.

T J uppger i yttrande sammanfattningsvis följande. Våtmarken/dammen är ca 7 år gammal och tillståndsgiven. Berörda grannar har beretts tillfälle att yttra sig. Entreprenaden utfördes fackmässigt, höjder sattes ut efter diket ursprung med hjälp av laser och våtmarken besiktigades och godkändes av länsstyrelsen. Kringliggande åkermark både på hans fastighet och angränsande fastigheter har även före våtmarkens anläggande haft tendens till att bli fuktig. Enligt hans mening är de eventuella problemen inte större nu än före våtmarkens tillkomst. Vattenståndet i det aktuella diket har mätts upp av honom och jämförts med andra diken på gården. Någon skillnad i vattenstånd har han inte kunnat notera. Han har på inget vis förändrat utformningen av våtmarken efter dess färdigställande. Det kan

inte uteslutas att A S eller övriga markägare har förändrat förutsättningar runt våtmarken. De av A S bifogade fotografierna styrker inte att de uppgivna problemen skulle ha förorsakats av förhållanden på hans fastighet. Det är för honom oklart vem som upprättat den av A S bifogade ritningen och på vilket sätt denna har anknytning till den aktuella frågan. A S åberopar uppgifter som i tiden sannolikt ligger före länsstyrelsens beslut i frågan. Det kan inte vara rimligt att beakta sådana förhållanden. Dessa måste ha varit beaktade i länsstyrelsens slutliga beslut. För honom är det av betydelse att han kan känna sig trygg med att en myndighets beslut gäller framöver.

A S uppger i genmäle att mark uppströms den anlagda våtmarken delvis är vattensjuk och att det inte går att erhålla fullt torrlägningsdjup. Utlopp våtmark nivåregleras ej. Därtill uppger han följande. ”Vattnet från våtmarken avleds genom en ledning dim 400 på nivån +9,06. Avleds vidare genom en trumma dim 500 genom en ensk väg utlopp +8,25. Utlopp ledning D400 +8,61 ca 180 m uppströms våtmark, läge E på plan A1 och dikesprofil B:1. Utlopp våtmark +9.06. Redovisade höjder: antaget höjdsystem +10,00 målad sten vid trumma.”

DOMSKÄL

I målet tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen delar mot bakgrund av utredningen i målet länsstyrelsens uppfattning att den påstådda försumningen av åkermark tillhörig A S inte har orsakats av den anlagda våtmarken. I likhet med länsstyrelsen anser mark- och miljödomstolen att väl underhållna diken är nödvändiga för en fungerande bortledning av vatten vid höga flöden.

Vad A S har anfört föranleder inte mark- och miljödomstolen att göra någon annan bedömning. Överklagandet ska mot den bakgrunden avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 4 april 2013.

Cecilia Giese Hagberg

Erling Alm

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Cecilia Giese Hagberg, ordförande, och tekniska rådet Erling Alm. Föredragande har varit beredningsjuristen Erik Molander.